

Crna Gora
SKUPŠTINA CRNE GORE
-Odbor za ekonomiju, finansije i budžet-
Broj: 33/18-6/
EPA 531 XXVI
Podgorica, 16. novembar 2018. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

PODGORICA

Na osnovu člana 69 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, sa 56. sjednice održane 12. novembra 2018. godine, podnosi

I Z V J E Š T A J

o razmatranju PREDLOGA ZAKONA O ZAVRŠNOM RAČUNU BUDŽETA CRNE GORE ZA 2017. GODINU sa IZVJEŠTAJEM O REVIZIJI ZAVRŠNOG RAČUNA BUDŽETA CRNE GORE ZA 2017. GODINU i GODIŠNJIM IZVJEŠTAJEM O IZVRŠENIM REVIZIJAMA I AKTIVNOSTIMA DRŽAVNE REVIZORSKE INSTITUCIJE ZA PERIOD OKTOBAR 2017-OKTOBAR 2018. GODINU

I U uvodnom obrazloženju Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2017. godinu sa osvrtom na Izvještaj o reviziji završnog računa Budžeta Crne Gore za 2017. godinu, ministar finansija Darko Radunović ocjenio je da je strateški razvojni cilj Crne Gore, održiv i inkluzivan ekonomski rast. Ukazao je da Vlada Crne Gore kombinuje dvije grupe mjera ekonomske politike koje se odnose na jačanje makroekonomske stabilnosti, fiskalne i finansijske, kao i mjere usmjerene na rješavanje strukturnih problema u ekonomiji, odnosno otklanjanje ključnih prepreka za unapređenje konkurentnosti zemlje i povećanje potencijalnog privrednog rasta na srednji i dugi rok. Ukazao je da u strukturi tekućih prihoda najveći udio imaju prihodi od poreza 63,29% ili 971,15 mil. € i prihodi od doprinosa 32,26% ili 494,95 mil. € što je rezultat implementacije mjera fiskalne konsolidacije i povećane ekonomske aktivnosti, povećane naplate uvoznog PDV-a, povećanja akciza na cigarete i etil-alkohol, kao i primjene Zakona o programu poreskih potraživanja.

Predsjednik Senata Državne revizorske institucije (DRI), Milan Dabović ukazao je da je na osnovu **finansijske revizije** Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu, utvrđeno da je isti pripremljen u skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave. Konstatovao je da su prihodi, rashodi, stanje gotovine i neizmirene obaveze realno i objektivno iskazani i da ne sadrže materijalno značajne greške i odstupanja, kao i da je, polazeći od navedenog, nadležni Kolegijum DRI izrazio **pozitivno mišljenje sa skretanjem pažnje.**

U odnosu na **reviziju pravilnosti** Predloga zakona, predsjednik Senata DRI naveo je da je DRI konstatovala da potrošačke jedinice nijesu u svim materijalno

značajnim aspektima uskladile poslovne aktivnosti sa zakonskim i drugim propisima koji regulišu budžetsko poslovanje u Crnoj Gori i da je u skladu sa tim nadležni Kolegijum izrazio **uslovno mišljenje** i dao 12 preporuka koje imaju za cilj unapređenje poslovanja budžetskih korisnika i učvršćivanje fiskalne discipline.

Predsjednik Senata DRI je naveo da je uslovno mišljenje dato na osnovu iznosa nedozvoljenog prekoračenja budžetske potrošnje u iznosu od 237.74 mil. € i da od ukupno iskaznog prekoračenja, izdaci u iznosu od 218.35 mil. € predstavljaju dozvoljena prekoračenja, dok se nedozvoljena prekoračenja u iznosu od 19.39 mil. € odnose na ostvarene izdatke koji nijesu planirani Zakonom o budžetu Crne Gore za 2017. godinu.

II Na Odboru je konstatovao da je Predlogom zakona o Završnom računu Budžeta za 2017. godinu prikazan ostvareni realan rast BDP-a po stopi od 4,7%, da je ukupna javna potrošnja u 2017. godini iznosila 2.012,5 mil. € i čini 47,48% BDP-a. Odbor se upoznao da su primici budžeta iznosili 2.185,30 mil. € što predstavlja 10,79% iznad plana, dok su izdaci realizovani u iznosu od 2.161,74 mil. €, odnosno 9,60% iznad planiranih. Tekuća javna potrošnja iznosila je 1.714,46 mil. € odnosno 40,46% BDP-a, dok je gotovinski deficit budžeta za 2017. godinu iznosio 236,86 mil. € i čini 5,59% BDP-a. Imajući u vidu navedeno, konstatovano je da je, ukoliko se budžetska potrošnja umanjila za izdatke za razvojne projekte, ostvaren gotovinski suficit od 51,02 mil. € ili 1,2% BDP-a. Ukupni javni dug Crne Gore, na dan 31.12.2017. godine, iznosi 2.758,83 mil. € ili 65,12% BDP-a. Uzimajući u obzir depozite Ministarstva finansija koji uključuju i 38.477 unci zlata, a koji su na kraju 2017. godine iznosili ukupno 70,90 mil. eura, Odbor je konstatovao da neto javni dug Crne Gore na dan 31.12.2017. godine, iznosi 2.687,93 mil. € ili 63,45% BDP-a.

Tokom rasprave na Odboru iskazano je interesovanje u vezi sa iznosom sredstava koja je Vlada, u 2017. godini, opredijelila za Montenegro erlajns, imajući u vidu određene informacije, a odnose se na to da je Vlada u 2017. godini dala pozajmicu od 2,9 mil. €, Montenegro erlajnsu, uz obavezu vraćanja tog iznosa u ratama za 24 mjeseca, kao i da su tokom godine istoj kompaniji uplaćena 4,2 mil. €. Takođe, iskazano je interesovanje da li je DRI posebno analizirala pozajmice koje je davala Vlada Crne Gore, kao i da li je rađena revizija pravilnosti odluka po kojima su izvršene isplate iz budžeta tokom 2017. godine i koji je zakonski osnov za navedene isplate ako ih je bilo. U odnosu na dio Izvještaja DRI koji se odnosi na Zakon o reprogramu poreskih potraživanja, na Odboru je bilo mišljenja da nijesu date jasne ocjene o primjeni Zakona od strane Poreske uprave i Ministarstva finansija, kao i postavljeno pitanje da li se isti selektivno primjenjuje. Imajući u vidu navedeno, ukazano je na izvještaje Poreske uprave na kojima je evidentan rast poreskog duga najvećih poreskih dužnika koji su obuhvaćeni Zakonom o reprogramu poreskih potraživanja, bez preduzimanja prinudnih mjera. Tokom rasprave postavljeno je i pitanje koje se odnosilo na povećanje sredstava za stavku rashoda za usluge za budžetsku jedinicu Nacionalna turistička organizacija sa 981.800,00 €, kako je utvrđeno Zakonom o budžetu Crne Gore za 2017. godinu na 4.81 mil. € kako je utvrđeno Predlogom zakona o Završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu.

Sa druge strane, na Odboru je bilo mišljenja da su ostvareni evidentni pomaci u dijelu fiskalne stabilnosti, imajući u vidu činjenicu da se tekući izdaci finansiraju iz tekućih prihoda, kao i da je ostvaren suficit tekućeg budžeta od 1,2% BDP-a.

Ukazano je da je nivo sredstava opredjeljenih za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca u iznosu od oko 60% tekućih izdataka budžeta visok i da će kroz donošenje novog Zakona o državnoj upravi, kao i izradu i implementaciju Plana optimizacije broja zaposlenih, ovaj iznos sredstava biti smanjen. Takođe, ocijenjeno je da snažan rast BDP-a od 4,7% ukazuje da će u narednom periodu Vlada Crne Gore realizovati svoje strateške ciljeve.

III Na Odboru je konstatovano da je Skupština Crne Gore 26. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2017. godini, povodom razmatranja Predloga zakona o Završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu i Godišnjeg izvještaja o izvršenim revizijama i aktivnostima Državne revizorske institucije Crne Gore za period oktobar 2016 - oktobar 2017. godine, usvojila Zaključak o poštovanju i ispunjavanju preporuka DRI datih u Izvještaju o reviziji Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu.

U odnosu na navedeno, na osnovu uvida u Godišnji izvještaj o izvršenim revizijama i aktivnostima Državne revizorske institucije Crne Gore za period oktobar 2017 - oktobar 2018. godine, Odbor je konstatovao da je od 16 preporuka, u potpunosti realizovano dvije, djelimično realizovano sedam i nije realizovano pet preporuka, dok je u toku realizacija dvije preporuke.

Odbor je ocijenio da je neophodno da Vlada i dalje prati realizaciju svih skupštinskih zaključaka kojima se podržavaju preporuke DRI, a koje nijesu realizovane ili su u fazi realizacije.

IV Osvrćući se na Godišnji izvještaj o izvršenim revizijama i aktivnostima za period oktobar 2017 - oktobar 2018. godine, predsjednik Senata DRI, je istakao da je u izvještajnom periodu, DRI izvršila 63 revizije i to: 21 finansijska revizija i revizija pravilnosti; 4 revizije uspjeha; 1 revizija informacionog sistema; 3 kontrolne revizije; 16 revizija političkih subjekata za 2017. godinu i 18 revizija političkih subjekata za 2016. godinu, koje nijesu ušle u prethodni Godišnji izvještaj DRI. U izvršenim pojedinačnim finansijskim revizijama i revizijama pravilnosti dato je ukupno 178 preporuka i izrečeno 36 mišljenja (18 pozitivnih, 14 uslovnih, 3 negativna i 1 uzdržano); 4 mišljenja i ukupno 48 preporuka u izvršenim revizijama uspjeha; 13 preporuka kod revizije informacionog sistema; 100 preporuka i 32 mišljenja (17 pozitivnih, 7 uslovnih i 8 negativnih) u izvršenim revizijama političkih subjekata za 2017. godinu i 123 preporuke i 34 mišljenja (11 pozitivnih, 13 uslovnih i 10 negativnih mišljenja) u revizijama političkih subjekata za 2016. godinu. Kod tri kontrolne revizije, DRI je konstatovala da je od ukupno 81 date preporuke - 41 realizovana, 19 djelimično realizovano, 21 nije realizovana.

Konstatovano je, takođe, da Godišnji izvještaj sadrži i Izvještaj o ocjeni primjene kriterijuma fiskalne odgovornosti u 2017. godini, koji je Državna revizorska institucija dužna podnijeti Skupštini Crne Gore u skladu sa članom 26 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti. S tim u vezi, DRI je dala ocjene koje se odnose na kriterijume fiskalne usklađenosti zasnovane na analizi strateških dokumenata, kao i realizaciju fiskalnih pravila, analizom statičkih i dinamičkih indikatora.

V Odbor je sa šest glasova „za“ odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2017. godinu, kao i podržao nalaze i preporuke Državne revizorske institucije, a koji proističu iz revizije Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2017. godinu, kao i one koje se odnose na pojedinačne revizije sadržane u Godišnjem izvještaju o izvršenim revizijama i aktivnostima Državne revizorske institucije za period oktobar 2017-oktobar 2018. godinu, odlučio da povodom usvajanja Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2017. godinu, usvoji sljedeći

ZAKLJUČAK

Skupština Crne Gore poziva Vladu Crne Gore na poštovanje i ispunjenje svih preporuka Državne revizorske institucije datih u Izvještaju o reviziji Predloga zakona o Završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu. Takođe, Vlada je dužna da prati realizaciju svih preporuka Državne revizorske institucije koje se odnose na pojedinačne revizije urađene u periodu oktobar 2017-oktobar 2018. godinu i preporuka koje se ponavljaju iz ranijeg perioda, i o tome kvartalno izvještava Skupštinu Crne Gore.

Poslanik Raško Konjević je u skladu sa članom 69 stav 4 Poslovnika Skupštine Crne Gore izdvojio mišljenje.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Boris Mugoša.

PREDSJEDNIK ODBORA
Predrag Sekulić, s.r.